

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industria Bulgaro-Română

MEMOFISH Proiect, eMS ROBG-420

STUDIU AUDIOVIZUAL ÎN TEREN AL COMUNITĂȚILOR TRANSFRONTALIERE DE PESCARI

INTERVIU
Rumen Troskov, Tutrakan

www.interregrobg.eu

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industria Bulgaro-Română

Bună ziua.

Bună ziua. Bine ați venit!

Bine v-am găsit! Îți mulțumim pentru că ai fost de acord să purtăm această conversație! Te rog mai întâi să te prezinți. Cum te numești?

Mă numesc Rumen Troscov, trăiesc aici, la Tutrakan. Am lucrat treizeci de ani bărci din lemn.

În ce an ești născut?

În 58.

Unde ești născut?

Aici, la Tutrakan, în această mahala.

Unde ai mers la școală? Ce ai terminat?

Am învățat la Silistra, la școala de tâmplari. Și de acolo a plecat treaba cu bărcile din lemn, nu cu mobilă, ci cu bărci din lemn.

Și faci bărci...

Bărci am făcut treizeci de ani. Acum eu sunt ultimul care se ocupă de asta. Ei au rămas puțini, cam o sută de bărci au rămas din lemn. Primăvara - reparații, deoarece lemnul nu este ca plasticul. Se schimbă coastele, scândurile etc., catranul. Și asta este foarte greu.

Rumene, spune-mi, cum se face o barcă din lemn.

Păi...barca... se face pupa, se face prora, traversele. Și apoi și carcasa - se pun coastele, se pune o scândură din pin, și pe asta deja totul se potrivește. Îndoirea este manuală.

Cum se cheamă diferitele părți ale bărcii, să începem de acolo?

Acum să vă explic în detaliu, nu o să înțelegeți. Dar vă explic simplu.

Da, simplu.

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industria Bulgaro-Română

Da. Aici este prora, aici este scândura de tranș, deci, unde se pune motorul - tranșa. Un fel de tranșă, aici unde este stabil, motorul să nu cadă în apă etc. Și aici este scheletul. Coastele, asta este scheletul și aici este planșa, tot din lemn tare. Tot restul este din pin, este ușor. Însă baza este din lemn tare, să nu putrezească.

Există și alte elemente cu nume proprii?

Există multe elemente, însă ele sunt foarte complexe și majoritatea denumirilor vin din româna.

Povestește-ne.

Deoarece această barcă, nu degeaba, mi s-a spus că au fost doi frați, aici este primul atelier - unde sunt pietrele, aparția a doi frați români. Ei i-au învățat pe strămoșii noștri și ei și-au dat mai departe cunoștințele, din generație în generație. Asta aici se cheamă poștuval, asta aici înăuntru, în bulgară e planșă, dar în română e poștuval. Asta, spunem noi în bulgară - bancă, în română e cațana. Otorăți e în română, asta este, spre exemplu, scaunele, dar înăuntru îți pui și toate lucrurile. În română e cuina. Este complet altă denumire. Există multe alte cuvinte. Scândura asta, când o pui, trebuie să respecti dimensiunea. Dacă nu o pui la dimensiune, nu poți vâsli cu vâslele.

Cum se ia aceste dimensiuni? Meșterul cum ia aceste dimensiuni?

Păi, toate acestea - cu metrul din lemn, pe timpuri - cu bețe. Să fie distanța egală, vă arăt înăuntru ce este.

Cum se măsoară o astfel de barcă? Care este standardul pe care trebuie să-l aibe o barcă?

O barcă trebuie să fie șase și cincizeci lungimea, lățimea - unu și patruzeci și patru, adâncimea - patruzeci și doi centimetri. Este lege. Când vine peștele mare, ea se poate înclina și să intre apă, și să intre și peștele înăuntru. Dacă e înaltă, nu se poate.

Adică - peștele intră direct în barcă?

Ia puțină apă și peștele mare singur intră în barcă. Altfel nu ai cum să-l urci. Este obicei vechi de Tutrakan asta. Nu degeaba suntem cunoscuți pe tot mapamondul cu bărcile astea.

Unde se pun vâslele pe barca asta?

Vâslele se pun aici. Aici este banca, aici - vâslele. Odată erau pe trei bănci, deoarece nu erau motoare, înțelegi. Avea vârful ascuțit, și pe curent în sus - pe pânze, pe sfoară, așa se întorceau. Sau se legau de navele vechi. Mergeau până la estuarul râului.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Trei bănci înseamnă că se așezau trei persoane în ele?

Da, trei.

Adică, într-o barcă câți erau?

Patru persoane. Mai mult nu-i de dorit, căci nu se poate roti, să intre și pește și una-alta.

Și, cât este cantitatea maximă de pește pe care o putea transporta o asemenea barcă, pe timpuri?

Pe timpuri era umplută până sus barca, cu pește. Pe timpuri era fluviul curat. Nu erau preparate, chimicalii, mașini de spălat rufe, vase. Aveau săpun de casa și cu asta basta. Din dunăre aduceau apa cu cobilița și așa spălau.

Acum peștele e mai mult sau mai puțin?

Nu, nu. Din an în an peștele dispare.

De ce, Rumene, dispare peștele?

Păi, dispare deoarece așa este ecologia. Din Cehia în jos Dunărea este extraordinar de murdară.

Crezi că e din cauza poluării?

Da, da. Specia principală pe Dunăre este mreana. Vezi, îi spunem mreană albă. Dacă ea nu-i în Dunăre, ea e filtrul Dunării. Ea dacă dispare...

De ce este ea filtrul Dunării?

Apăi ea este permanent în Dunăre. Ea curăți albiile fluviului. Eu au pus și fitofag și altele dar ele...

Tu ești pescar, da?

Sunt pescar. Din vârsta de șapte ani sunt tot în apă.

Cine te-a învățat să pescuiești?

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industria Bulgaro-Română

Taică-miu mare era pescar. Tata a fost contabil șef la o bancă. Dar tataie - de mic, ca să nu fac bebele prin casă și - în barcă, și asta e. Nu erau jucării. Nu erau tablete. Nu erau telefoane.

De la taică-tu mare ai învățat pescuitul?

Da, totul de la el.

La ce pește mergeați, să prindeți, cu el?

Păi atunci era de toate speciile. Bunica făcea ceva, în bulgară îi zice kachamak, în română - mămăligă. Punea un ou și o făcea galbenă, în tifon. Atunci nu erau așa... Și puneam tacâmuri... Și când arunci prostovolul, apăi tu nu-l poți scoate. Și acum, chiar dacă arunci...

Și mămăliga - ce? Ea este, cum adică, bunica ta o pregătea...?

Păi, mălaiul, dar pe timpuri aici erau șapte - opt mori la apă și făceau mălaiul respectiv. Mălai se cheamă în română făina asta de porumb. Și era mai mare măcinat și mămăliga se făcea mămăligă. Acum când iei din magazin, nimic nu se face. Se face terci.

Și mămăliga este și de mâncat, voi mâncați câtă timp...?

Da, da, da. Atunci, în fiecare casă era un cuptor și toată lumea își făcea pâinea. Nu erau așa brutării. Apoi au venit brutăriile. Începem?

Nu, ce să vă explic, așa se împlătește. Nu am ce să vă explic. Măinile - nod dublu, ca să nu joace ochiul, cu scândurica asta aici e măsura, să faci ochiurile egale.

Ochiul acesta acum ce dimensiune are?

Este de șizeci. Este pentru somn, pentru pești mari. E bun de toate, dar trebuie să fie cineva să meargă.

În cât timp se împlătește așa o plasă pentru o vârșă?

Pentru o vârșă - o săptămână, două săptămâni maxim, dacă lucrezi în fiecare zi. Dar nu se poate, deoarece - mâinile. Dar plasele, personal plasele - o plasă de cincizeci de metri se împlătește poate în doi-trei ani, toate manual. Eu sus o să vă arăt. O să știți, nu este doar o plasă. Sunt trei bucăți.

Și pe tine cine te-a învățat?

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industria Bulgaro-Romana

Păi - ei, ți-am spus, pe timpuri nu era la magazin. Bunicul și bunica toată iarna împloteau. Și nu așa pe o scândură, ci pe lemn oval, și mai complicat.

De unde le veneau materialele?

Din România - fildeco și bumbac. Acum capronul a ieșit ultima dată. Dacă aveau așa capron, să știi că-n Dunăre nu mai rămânea nici un pește. Ei scau, în fiecare seară, când se întorceau și uscau plasele. Altfel, doapele erau din plută și dacă nu le uscai, a doua zi se scufundau și nu puteai prinde pește. Le era foarte greu, dar aveau.

Ei unde trăiau - în mahalaua pescarilor, taică-tu mare?

Da, aici, aici am fost în mahalaua pescarilor. Aici noi eram o sută cincizeci de copii. Acum nici unul nu-i.

Cum se numeau taică-tu mare și maică-ta mare?

Taică-miu mare - Iva, maică-mea mare Ivanka. Ivan și Ivanka.

Erau amândoi pescari?

Nu, nu. Bunica se ocupa de agricultură, de podgorii. Și tataie - pescuitul.

Se merge tot anul la pește?

Păi ei când ies pe 15 martie, abia de Sf. Nicolae se întorceau cu pește uscat, cu făină, făceau și afaceri în barter. Câteodată și bani, dar foarte rar. Deci, făceau barter.

Taică-tu mare mergea la pescuit în sus, spre exemplu, în amonte?

Amonte - nu, dar până la estuar, în jos, s-a dus.

Până-n estuar s-a dus?

Da. Și așa bălțile din România erau libere și mergeau, deoarece ei n-aveau pescari, românii, atunci. Ai noștri mergeau acolo și de acolo prindeau mult pește.

Cum adică n-aveau românii pescari?

Păi, n-aveau, nu erau așa profesioniști. De altfel, pentru bărcile au fost, din Viena le-au adus, asta-i sigur.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industria Bulgaro-Română

Deci pescarii noștri se duceau până-n estuar?

Ai noștri erau profesioniști.

Cum mergeau? Numai câte o barcă sau pur și simplu grupuri întregi? Cum se organizau?

Apăi, îți spun, ei erau peste o mie opt sute de bărci. Și fiecare avea regiunea sa. Și fiecare avea regiunea sa și o întreținea, regiunea, și prindea pește. Dar erau multe bălți, mlaștini. Acum nu sunt. Totul este distrus. Asta este. Vedeți acum, când se lansează, așa aici rând pe rând se face plasa.

xxxxxxxx

Pe timpuri erau așa...cercuri din lemn. Acum le facem din plastic și rezistă mai mult. Astea, din lemn, nu trece anul și au și putrezit.

Vârșă asta a cui e?

Lui taică-miu mare. El e de, poate, optzeci de ani.

Și restul lucrurilor?

Tot sunt de optzeci de ani, dar sunt interzise de lege acum, deoarece nu le știu ce sunt, acolo sus, portughezi, ce sunt. Ei habar n-aveau, și vezi cât era de simplu pescuitul. Fără momeală. Și toate astea aici, noutățile, toate de aici, sunt momeli.

Și asta? Hai să ne spui ce-i asta?

Este un paragraf, se pune și el în fluviu în apă și doar se verifică. Tot așa - ca vârșă. În fiecare dimineață te duci și-l verifici și tot așa-l lași.

Și cum se prinde peștele cu el?

Se joacă peștele cu pluta și se prinde.

Dar aici cârlige nu sunt?

Sunt, cum să nu fie. Uită-te aici, pe fiecare dop e câte un cârlig.

Și aceste cârlige se... Pur și simplu, povestește-mi!

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Vă explic pur și simplu sus, acum nu am cum să le despletesc. Deoarece apoi nu le pot pune la loc. Deoarece ele se fac cu catran. În fiecare an se fac cu catran, în fluviu - să nu putrezească. Și sus o să vă arăt ce reprezintă și pentru morun, ce este și pentru...

Și arma asta înfricoșătoare ce este?

Care? Asta-i boreț, cu ea scoatem peștii mari. Doi moruni - cu ea. Iat-o pe aia, este nouă, n-am folosit-o încă. Dar cât morunul asta, trei moruni am capturat. Oțelul asta nu se îndoiaie.

E, cum se cheamă asta?

Boreț. Fără asta pescarul nu intră-n apă. Astea sunt coastele.

Strungul acesta de unde a venit?

Asta nu este un strung. Este o tejghea.

Mii de scuze, această tejghea?

De la o familie română. Soțul acum doi ani a decedat și mi-a făcut-o cadou. Eu sunt ultimul care voi luca pe ea. Nu știu dacă va fi cineva după mine care va lucra. Este foarte țeapăn. Aceste aici tot tejghele sunt, dar au joc. Iar aici bat cu ciocanul, asta fac aici, dar nu se mișcă. Păr săbatic, cântărește cam două sute de kile. Cât are, ei asta se vede, cât s-a lucrat pe ea. Ați filmat și plasa asta, am împletit-o patru ani de zile, de mână.

Acum o s-o filmăm și pe ea.

Îți poți face și o poză înăuntru. Patru ani. Asta este cumpărat, asta - de la magazin. Dar pe asta am împletit-o de mână.

Patru ani. Bine, dar tu la ce te gândești câtă timp împletești plasa?

Păi nu, uite, asta, ceea ce fac eu, eu știu cum să fac. Iar de la magazin asta este, cum să-ți spun, nu am încredere și repede se rupe. Iar în schimb dacă aici intră un pește, nu iese fără luptă.

Cât este de mare plasa asta?

Păi, este o sută de metri pe doi cincizeci înaltă.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industrie Bulgaro-Română

Pentru ce pește este?

Pentru somn, pentru orice fel de pește. Ochiul este șazeci tot așa ca afară, iar cealaltă este optzeci.

Pentru pești mari.

Pentru mari. Acolo dacă intră peștele...

Se poate descurca omul de unul singur cu plasa asta?

Poate, dar este foarte greu. Curentul te duce. Dacă prinzi un buștean, deoarece Dunărea nu-i ca marea. Sunt pietre, bușteni. Când prinzi, tai, lași, pleci. De aceea le facem câte cincizeci de metri, ca să poți să salvezi cealaltă jumătate. Altfel, dacă e întregă, trebuie s-o tai, trebuie să-ți bați capul.

XXXXXXXX

Asta-i cumpărată. Sus tot așa împletesc. Aia de sus, pe care o împletesc, ea are patru metri și douăzeci înălțimea. Iată asta este primitiv, ca din lemn făcut. Este placă dreaptă. Pui asta, când dai cu ciocanul, se îndoaie și se face așa poziția, și se pune pe frânghie. Iei frânghia, iat-o. Și cu cleștele strângi, cu ciocanul bați. Pui plumbul la distanțe egale, să poate să meargă în apă. Altfel fără greutate nu se poate. Și asta turnăm în calupuri. Asta este cea mai primitivă modalitate. De pe timpuri așa au făcut. Da, da, iată-l, asta de sus, pe care se apasă. Este un lucru pe care noi l-am inventat. Iată așa se întind frânghiile. Pe frânghia de jos se lasă joc, ca să se poată ducă prin zavaluri. De altfel, când este dreaptă, sare peste. Așa. Acum poți să treci pe aici, dacă...

Așa, tu aici în partea asta o să stai?

Da, îți voi arăta cum se...

De aceea îți spune să treci pe aici.

Da, păi, astea sunt măsurile. Numai două măsuri voi face, deoarece mai este și altceva de făcut la ea. Asta este deja, aici sunt aceste perii, ele trebuie să fie egale. Altfel, dacă n-o faci cum trebuie să fie, plasa nu va prinde pește. Așa se ridică. Ți-am spus sunt trei bucăți de plase. Iată. Asta este. Așa se ridică pe toată lungimea. Asta este pluta, care tot joacă. Astea sunt cârlige forjate, acum sunt moderne. Pe timpuri nu era așa ceva. Și aia din spatele tău, o poți poza și pe

www.interregrobg.eu

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

ea, este pentru moruni. Este același tip de lava, foarte ascuțită. Numai joacă cu dopul acela și se prinde. Aici dacă pe prinzi, n-ai scăpare. Sau în barcă, dacă nu ești atent, dacă te prinde, s-a zis cu tine.

E treabă periculoasă pescuitul.

Periculoasă, cuțitul mereu trebuie să fie aici, la cizmă. Dacă nu reușești să tai, ai ajuns pe fund.

Ai auzit de oameni care au murit așa?

A, sunt, dintre oamenii în vârstă, ei numai de asta se ocupau.

Și-a pierdut cineva viața?

Apăi sunt, sunt și loviți de fulger. Dunărea este... Eu nu știu dacă ați văzut, cum urlă Dunărea, când își ia victima.

Nu.

Cineva înecat sau navigator - urlă.

Cum adică urlă?

Păi, așa, se aude acasă, deoarece eu sunt la cincizeci de metri aici de la mal și se aude cum urlă, mai ales toamna, primăvara.

Este și timp în care Dunărea își ia victimele?

Este, este.

Când este asta?

Apăi, sunt vârtejuri de apă, sunt adâncimi de până la treizeci de metri, sunt locuri până la cincizeci de centimetri. Sunt pragurile.

Și pe parcursul anului? De Sf. Ilie sau alt timp?

Nu, nu. De regulă numai vara când fac baie și când nu știe locurile, deoarece este periculos.

Nu, eu întreb despre altă dată, pe timpuri.

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

lar pescarii - de la fulgere, de la asemenea calamități.

Apăi când ești în barcă, te poate lovi fulgerul?

Păi, cum, atrage.

Ce atrage, lucrurile din metal?

Păi dacă ești în picioare, acolo, pe fluviu nu are, este neted. Acum doi ani a răsturnat macaraua în România. L-a lovit și direct cu roțile-n sus l-a răsturnat.

Ai auzit să existe niște semne, dacă visezi ceva și mâine vei prinde pește?

A, astea, uite, unii oameni cred. Să-ți spun drept, de regulă trebuie să crezi.

Sau dacă visezi ceva?

Câteodată se adevărește, câteodată, cum să vă spun. Au încă n-am pățit.

Sau ceva ceea ce trebuie să faci, să nu te întorci?

Da, uite, mereu de Sf. Nicolae facem citire la biserică. Atunci deja se încheie pescuitul. După Sf. Nicolae mergem, dar rar. Asta este. Scândurica cu cuțitul, toată ziua tai la ea și o faci.

Din ce lemn se face?

Din boz se face, scândurici, și se usucă. Apoi se dă cu lac și atunci se prelucrează, să nu se fisureze, să nu se rupă. Unii, tataie le fierbea în apă din nuc și nu le mănâncă viermii. El nu era om fin. El cu cuțitul ceea ce făcea, numai să lege ața, nu-l interesa să fie și frumos.

Și asta cum se cheamă?

Ac, ac din lemn. Fiecare pescar, dacă nu știe să se descurce cu acest lucru, nu este pescar. Acum sunt mulți pescari tineri, ei cumpără de la magazin și se duc pe Dunăre, dar nu-s pescari. Ei când nu-și pot cârpi o gaură, el îi încurc pe ceilalți. Asta dacă nu știi să faci, mai bine să nu te duci pe Dunăre. Să dai tu bani fiecăruia să-ți facă, să-ți cârpească plasele, asta nu-i meșteșug.

Când erai mic, erau meșteri așa cunoscuți, mari?

www.interregrobg.eu

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industria Bulgaro-Română

Dar ei cu toții erau meșteri. Aici, toată mahalaua, erau pescari, de la început și până la sfârșit, fiecare casă. Aici era casă lângă casă, pescari. Aceștia, stilul veche, de o sută treizeci de ani, ei n-au mai rămas oameni. Aici,ăștia tot pescari erau, aici, unde e acum muzeul. Ei le-au restaurat, dar nu în felul ăsta, nu trebuia să fie așa. De altfel formele, cât de cât, sunt egale.

Tu când erai mic, acolo, bunicii tăi, când vă jucați aici, cum ieșeau la pescuit, în sensul - pe gropuri, câte o barcă, câte două bărci, cum?

Fiecare om are un alt om, uite, câte doi oameni. Luau vârșele și plasele și plecau. Și îți spun, câte o săptămână - două, nici nu veneau.

Câtă timp sunt, în aceste o săptămână-două și pescuiau, ce se întâmpla apoi cu peștele ăsta?

Ori îl uscau, ori îl vindeau. Nu-l vindeau, dar îl schimbau pe făină, pe sare, pe așa, și cu zahăr au făcut barter. Și rareori să aducă cineva o para. Atunci erau oamenii mai săraci, dar înfometăți nu erau, asta este cel mai important. În fiecare casă creșteau găini, porci și peștele. Peste tot era pește atârnat. Uite, lada aia de acolo, o să vă explic, e făcută de bunicul meu. A făcut din salcie roșie, dar cu toporașul. Și atunci erau așa de plase, cum punem noi și acum, alea cumpărate, dar tifon, ca să nu intre musca. Și carnea o uscau. Nu aveau frigider. În pământ săpau gropi, puneau carnea și puneau paie și gheață. Și toată iarna era ca un frigider.

Gheața de unde o?

Din Dunăre. Tăiau bucăți și puneau în gropile cu paie. Și acolo - carne, totul acolo țineau.

Dar gropile unde le săpau?

În curte. Atunci de unde frigider, în 58.

Și până când așa?

Păi, în 68 intrase primul televizor și prima minge din cauciuc. Deoarece eu aveam zece ani și asta am ținut minte.

Spune-mi despre morile plutitoare.

Păi, erau șapte. Eu doar pe una o țin minte, numai pietrele țin minte, când au dărămat-o. Dar erau șapte, pe fluviu și fiecare ducea la măcinat făina, porumbul. Șapte mori de apă erau.

Cum se deplasau?

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Nu, ele erau staționare, ancorate. Și cu bărcile mergeau și măcinau.

Tu de aceea ai spus, țin minte pietrele. Povestește-mi.

Asta, ultima, pietrele ei, încă mai are șlemer acolo. Navele să nu se ducă la pietre. Ele sunt făcute pe pietre, cu ancore, staționar. Erau din lemn. Erau simple făcute, dar oamenii erau deștepți. Acuma nici una nu este. Parcă erau să facă aici, erau să reconstruiască, dar poate o să facă tinerii.

Describe-mi. Câte etaje are? Ce avea, avea o roată?

Două roți, apa le învârte și role, și pietre care macină. Asta este. Numai o încăpere mare și în încăperea aia se puneau cerealele.

Și oamenii veneu?

Da, cu bărcile aduceau, măcinau, plecau, celălalt venea și așa erau. Moara era permanent pe apă, ancorată. Ancore vechi oare, pietre oare au pus, n-am idee.

Stai așa, nu pot să înțeleg. Sunt și pietre, e și pe apă.

Sunt două pietre, pur și simplu să fie curent, să poată roțile să...

Dar ea arăta ca un fel de carcasă de navă, ca o barcă, sau?

E ca o barcă, cu două roți din lemn care se învârt. Și înăuntru role, pietre așa, care macină porumbul.

Care macină?

Da, care macină. Era staționară. Făcută din lemn, un fel de vapor ceva. În cealaltă casă are, dar nu știu colega dacă este aici.

Se mișcau pe mal?

Nu, ele erau șapte, deoarece își făcuseră locuri pe care era curent. Chiar dacă scădea apa, chiar dacă era mare, tot timpul e curent, și roțile se învârt.

Dar, oare ai auzit să fi existat și alte mori, plutitoare, precum navighează un vapor spre exemplu, se duc la satul de mai sus ca să morărească, sau?

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industria Bulgaro-Română

Nu, nu, ele erau staționare. Deoarece nu aveau nici motoare. Nu erau pânze, nu era nimic. Sunt vechi, foarte vechi. Există poze, arhive. Poate și în muzeu mai sunt.

Da, da, în muzeu este macheltul unei asemenea mori.

Da, le veți vedea acolo.

Bine.

Dar tu, despre care pietre ziceai că ai văzut, că le ții minte.?

Când scădea apa, cum e scăzută acum, era atâțică apa. Pietrele sunt niște blocuri mari așezate acolo, unde era pusă staționar, deoarece nu erau motoare.

Pietrele de bază?

Da, da.

Nu alea care macină?

Nu. Pietrele sunt înăuntru, alea care macină. Înăuntru în moară.

Deci, moara nu era ancorată, era pusă pe apă?

Pusă și tot așa cu două ancore, când e vânt să n-o miște.

Precum e sprijinită asta acum de ceva, așa era, pe pietre?

Da, așa staționară. Deoarece nu erau motoare, o puneau acolo și cu bărcile se duceau. Ea era la douăzeci-treizeci de metri de mal. Este ceva unic, care și acum, și acum dacă-l fac, va fi o atracție mare.

Tu ai văzut barca asta, în realitate?

Ultima dată numai pietrele

Adică, asta este numai o poveste pe care ți-o aduci aminte?

Da. Bunicul meu, acolo au morărit. Dar este undeva în 52-53, au distrus-o apoi.

Ce s-a întâmplat? Au incendiat-o? Cum au distrus-o?

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Apăi, au dat-o la o parte. Pur și simplu, altă lume era atunci, de unde să știu.

Cine le-a dat la o parte?

Știu și eu, în 53 sau în 52 undeva, poate. Deoarece eu sunt în 58, și nu o țin minte, numai pietrele.

Era aici Cooperativă pescărească?

Apoi i-au introdus în aceste cooperative. De altfel erau numai particulari. Și apoi au făcut cu forța, deci comuniștii i-au băgat în Cooperative, în APK. Atunci erau ceva ca o uniune. Și cine ce a dat în Cooperativă, acum ia rentă acolo, dividende etc.

www.interregrobg.eu

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Numele editorului: Camera de Comerț și Industrie Bulgaro-Română
Adresa: Ruse, 12-14 Voivodova Str.
Telefon: +359 82 507606
E-mail: info@brcci.eu

Proiectul “MEMOFISH” este cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională în cadrul Programului Interreg V-A România-Bulgaria.
Valoarea proiectului (FEPDR): 423 921.71 euro

MEMOFISH Proiect, eMS ROBG-420

Data publicării: decembrie 2018

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene

www.interregrobg.eu

www.interregrobg.eu